

взаємодії між ними «по горизонталі» з урахуванням спільної діяльності підприємств, які випускають однорідну продукцію і використовують подібні технології. Вертикальна інтеграція – розвинена форма усупільнення виробництва, концентрації, кооперації та поділу праці. Також одним із напрямів покращення фінансового стану є його прогнозування і моніторинг. Застосування перелічених методів аналізу дасть змогу поліпшити фінансовий стан підприємства.

Список використаних джерел:

1. Городинська Д. М. Економічна стійкість підприємства / Д. М. Городинська // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 10(42). – С. 141–146.

УДК 657.1

Марія Дунаєва

Maria Dunayeva

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

СУЧАСНІ МОДЕЛІ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ

В умовах забезпечення ефективного функціонування суб'єктів господарювання, досягнення ними найточніших і найкращих фінансових результатів вибір методів оцінки списання виробничих запасів є важливою передумовою організації обліку даних об'єктів. Довкола цього питання протягом тривалого часу велося багато дискусій, тому на сьогодні необхідно визначити не просто найкращий, універсальний, а з'ясувати, який з існуючих методів є найкращим в конкретній ситуації. Важливість правильного вибору одного з методів оцінки списання виробничих запасів зумовлюється ще й тим, що безпосередньо пов'язано з визначенням собівартості продукції. Отже, фактично оцінювання виробничих запасів є основою для визначення собівартості та ціни виробленої продукції. Необхідно також зазначити, що одні правила, методи, способи, які є найкращими для управління одного підприємства, можуть досить негативно відобразитися на результатах діяльності іншого. Згідно з положенням (стандартом) бухгалтерського обліку П(С)БО 9 на сьогоднішній день можуть використовуватися п'ять методів оцінки списання виробничих запасів та шостий – метод ЛІФО не використовується з 18.12.2004 року: ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів; середньозваженої собівартості; собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО); собівартості останніх за часом надходження запасів (ЛІФО); нормативних затрат; ціна продажу.

Аналізуючи будь-який об'єкт фінансового обліку, необхідно зважати на низку внутрішніх та зовнішніх факторів, які як позитивно так і негативно можуть впливати на результати фінансово-господарської діяльності підприємства. Отже, до зовнішніх факторів можна віднести: рівень інфляції у країні, податкове законодавство, ступінь розвитку ринкових відносин, рівень

конкуренції у галузі, в якій функціонує підприємство та інші. Внутрішні фактори включають специфіку діяльності підприємства, його організаційні особливості та специфічність використовуваної технології виробництва. Тому враховуючи вищесказане, розглянемо окремо існуючі методи оцінки списання виробничих запасів та визначимо особливості їх застосування.

Оцінка за ідентифікованою собівартістю. Цей метод передбачає оцінку вартості кожної окремої одиниці запасів. Він застосовується для запасів, які відпускаються, та послуг, що виконуються для спеціальних замовлень і проектів, а також запасів, які не замінюють одне одного. Інакше кажучи, "за яку ціну купив, за таку і списав" (у виробництво, на склад готової продукції чи в реалізацію - залежно від того, які саме види запасів і з якою метою вибувають).

Оцінка за середньозваженою собівартістю. Метод передбачає оцінку по кожній одиниці запасів діленням сумарної вартості залишку таких запасів на початок звітного місяця і вартості одержаних у звітному місяці запасів на сумарну кількість запасів на початок звітного місяця і одержаних у звітному місяці запасів. Такий метод оцінки застосовується для однорідних та взаємозамінних запасів.

Оцінка за методом ФІФО. Цей метод оцінки вибуття запасів за цінами перших закупівель, тобто метод ФІФО, ґрунтується на припущенні, що запаси, які надійшли першими, першими і реалізуються. Основним його недоліком є вплив зовнішніх чинників економічного життя держави на показник валового прибутку окремо взятого підприємства. Так, в умовах постійно зростаючих цін метод ФІФО дає найвищий показник валового прибутку. В умовах загального зростання цін кожне підприємство прагне підвищити також і ціни на реалізовуваний товар, то при застосуванні методу ФІФО до оцінки вибуття показник валового прибутку, що зазначається у Звіті про фінансові результати, можна вважати невинуватено завищеним.

Оцінка за нормативним методом обліку вибуття запасів. Нормативний метод обліку вибуття запасів є частиною давно відомого в нашій країні нормативного методу обліку витрат і базується на нормативному методі калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг). В основу калькуляції фактичної собівартості окремого виду продукції покладено заздалегідь складену калькуляцію нормативної собівартості цього виду продукції за затвердженими самим підприємством поточними нормами витрат сировини і матеріалів, праці тощо.

Метод оцінки вибуття запасів за цінами продажу. Метод заснований на застосуванні підприємствами роздрібною торгівлі середнього проценту торгівельної націнки товарів. Цей метод застосовується підприємствами, що мають значну і змінну номенклатуру товарів з приблизно однаковим рівнем торгівельної націнки. Він характеризується низькою трудомісткістю, але спричинює складності при необхідності зміни роздрібною ціни реалізації.

Оскільки вибір оптимального для того або іншого підприємства методу оцінки вибуття запасів залежить від великої кількості зовнішніх чинників, які

по-різному впливають на діяльність кожного окремо взятого підприємства і на її результати, кожне підприємство саме обирає якому з методів віддати перевагу. Можливо вилучення методу ЛІФО було поспішним, адже використання даного методу на практиці забезпечує відображення реальної вартості запасів саме в умовах нестабільності економіки. Метод ЛІФО дозволяє одержати реальну оцінку активів в умовах інфляції та ефективніше управляти вартісною формою руху запасів. Крім того, оцінка вибуття запасів за поточною (ринковою, що склалася на певний момент) вартістю дає змогу підприємству в умовах зростання цін поповнювати свої запаси, не шукаючи додаткових джерел поповнення оборотних коштів.

УДК 657

Дарія Залізник

В.А. Здір

Dariia Zalizniak

V.A. Zdir

Київський національний університет технологій та дизайну

РІВЕНЬ ЗНОШЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах розвиток будь-якої економіки в значній мірі залежить від показників використання основних засобів. Значну роль при цьому відіграють показники стану (коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності, коефіцієнт оновлення) основних виробничих засобів.

Зарубіжний досвід провідних компаній свідчить, що вкладання коштів в модернізацію та заміну основних засобів – необхідна умова зростання конкурентоспроможності підприємства та забезпечення якості продукції.

Фундаментальні теоретичні і практичні питання зносу і оновлення основних засобів розглядаються в працях провідних вчених: Бондар О.В., Ванькович Д.В., Демчишак Н.Б., Городянська Л.В., Захарін С.В., Литвиненко Є.О., Онишко С.В., Серебрянський Д.М., Парнюк В.О., Пророк Р.В. та ін. Ці науковці зробили значний внесок у розвиток теоретичних і практичних питань щодо проблем амортизації основних засобів і необхідності здійснення капіталовкладень в оновлення основних засобів, але за всієї значимості проведених наукових пошуків окремі питання досліджені недостатньо. Немає єдиного підходу щодо застосування дієвих механізмів залучення коштів для оновлення основних засобів, відсутні альтернативні варіанти залучення додаткових коштів підприємствами.

Використання нової техніки і технології у виробничому процесі є запорукою ефективного і рентабельного функціонування підприємства. Досвід більшості розвинених країн свідчить, що понад 80 % зростання ВВП забезпечується технологічними нововведеннями, які здійснюються через технічне переозброєння виробництва [1, с. 66].

За офіційними даними Державної служби статистики України майже 60 % основних засобів усіх підприємств країни є застарілими. Так, рівень зношеності техніки, обладнання, транспортних засобів і інших активів